

fiske faktorer, både fysiske og kulturgeografiske samt befolkningsmæssige. Det er planen at udarbejde hovedkortene i målestokken 1:1.000.000 og da i 85 hovedkort, samt dertil at føje 140 kort i mindre målestok og en række diagrammer og bykort. Dette atlas er anlagt på nogenlunde samme måde som de fleste andre af den slags værker og er opdelt i 12 grupper, hver dækkende en af de fundamentale geografiske faktorgrupper. Blandt disse kan nævnes et stort afsnit på 20 kort om klima og hydrologi, et befolkningsafsnit på 10 kort, et afsnit om agerdyrkning og skovbrug og et industriafsnit med 12 kort.

Værket udmærker sig ved en overordentlig smuk og omhyggelig teknisk udførelse, der straks kommer til syne i den samling, der nu er udleveret. Her lægger man bl. a. mærke til et meget instruktivt og interessant kort over Wien, opdelt efter bebyggelsestyper. Det er overordentlig detaljeret og med et meget stort antal signaturer. Teknisk har dette været en vanskelig opgave, men man må erkende, at den er løst så godt, som man næsten nogensinde har set det. Det er i virkeligheden en præstation af ret bemærkelsesværdig karakter. Et andet kort, som også i teknisk henseende er værd at lægge mærke til, angiver fremherskende udnyttelse af landet, hvor de forskellige enheder som agerbrugland, skovland, rent klippeland, gletscherområder og en række andre typer er afbildet på en så klar måde, at man umiddelbart får en god oversigt over disse fænomener i det rigt varierede område, Østrig. Således kommer alpedalenes stærke udnyttelse af græslandet klart frem i modsætning til de østrigske lavlandes agerbrugskarakter; og ligeledes skovene og de højtliggende rene klippeområder. Sammenholdt med kortene over fordelingen af de fire kornarter, og med fordelingen af rodfrugterne giver det et ypperligt billede af den østrigske landudnyttelse. En særlig opmærksomhed fortjener kortet over autobustrafikken, afbildet for 1957-58. Det giver det ganske interessante resultat, at Østrig i virkeligheden trafikmæssigt er delt i to grupper, nemlig en østlig og sydøstlig, der koncentrerer sig om Wien, Graz, Klagenfurt, og en nordvestlig omkring Linz, Salzburg, Innsbruck.

Et andet, ganske morsomt kort er fremstillingen af fremmedbesøget i 1956-57, som viser fordelingen på de forskellige hovedcentre for turisttrafikken. Og endelig er der et ret usædvanligt kort, nemlig over den katolske kirkes organisation og administration i Østrig med angivelser af dekanater og ordenscentre. Alt tyder på, at dette atlas vil blive af høj kvalitet.

Niels Nielsen.

Nuevo Atlas de España. Aguilar, Madrid 1961. 455 s., 23 × 31 cm.

Dette værk er fremgået af et meget intimt, tilsyneladende velorganiseret samarbejde mellem et stort antal videnskabsmænd, administratorer og institutioner i hele Spanien, og resultatet er blevet et meget righoldigt arbejde, der sammen med en række andre omfattende geografiske publikationer er et resultat af den virksomhed, »El departamento de Cartografía de Aguilar«, der blev stiftet i året 1950, siden da har kunnet fremlægge i form af atlasværker og vægkort.

Første afsnit er en geografisk-statistisk oversigt, der i en let tilgængelig form, for størstedelen tabeller, giver et stort antal talmæssige oplysninger,

der i reglen dækker tidsrummet 1901–59. Andet afsnit indeholder en almindelig geografisk oversigt over Spaniens fysiske, biologiske, befolkningsmæssige og erhvervsmæssige forhold, belyst gennem 77 kort. Tredie afsnit omhandler historisk geografi begyndende med den palæolitiske kultur og endende med et orienterende kort over „La Guerra de Liberacion“ 1936–39. De 41 kort, som denne afdeling indeholder, giver et instruktivt billede af hovedpunkterne i Spaniens dramatiske og blodige historie, den romerske erobring, barbarinvasionerne, de arabiske indfald, Spaniens samling, opdagelsestiden, napoleonskrigene m. m. Fjerde afsnit benævnes regionalgeografisk og indeholder orografiske oversigtskort og udsnit i 1:1.500.000.

Femte afsnit fortjener en særlig opmærksomhed, fordi man har behandlet hver enkelt af Spaniens 54 provinser på en morsom og original måde. I et kortudsnit af et normalt spanienskort har man fremhævet provinser, topografisk, trafikmæssigt og administrativt. I resten af pladsen på dobbeltsiden har man indfældet et befolkningskort, et landbrugsgeografisk og et industrikort samt et klimadiagram, og resultatet er morsomt og giver et instruktivt billede af landets rigt varierende geografiske milieu.

Bagsiden af kortene er udnyttet til illustrationer, ialt 900 fotografiske gengivelser med ganske kortfattede tekster. På dette punkt slår teknikken ikke altid til, og man kunne uden skade have reduceret antallet af billeder og til gengæld opnået en større virkning af de resterende. Men alt taget i betragtning må man modtage dette værk med anerkendelse, fordi man har fået en let tilgængelig og overskuelig kilde til kundskab om Spanien, og fordi man samtidig møder et par nye generelle idéer, der måske også andetsteds kan gøres frugtbare.

Niels Nielsen.

Stephen H. Spurr: Photogrammetry and Photo-Interpretation. The Ronald Press Company, New York 1960. 472 s. med 151 kort og fotografier, hvoraf 65 luftfotografier. 16 × 23 cm. § 12,00.

Forfatteren, som er professor i skovbrug ved University of Michigan, skrev oprindeligt bogen til brug ved undervisningen i skovbrug. I 2. udgave blev værket udvidet til også at dække andre fagområder som geologi, botanik, teknik og flere andre. Efter en kort indledning, hvori det blandt andet oplyses, at det første kendte luftfotografi blev optaget fra ballon over Boston i 1860, følger et afsnit om den tekniske side ved luftfotograferingen med beskrivelse af apparatur og behandling af luftbilleder. Under titlen fotogrammetri behandles målinger på luftfotografier, målestoksforhold, stereoskopi samt forvrængninger og fejl. Derefter følger en beskrivelse af kortudtegning på grundlag af luftbilleder med særlig vægt på apparaturet. De to sidste afsnit behandler fortolkningen af luftbilleder inden for forskellige fagområder, for eksempel vegetationsanalyse, geologisk kortlægning, egnsanalyse, morfologi samt (henved 100 sider) den forstmæssige anvendelse af luftfotografier. Bogen er opdelt i mange underafsnit, som alle afsluttes med en litteraturliste.

Trods forfatteren i sin indledning oplyser, at bogen er beregnet for viderekomne, omfatter den dog meget elementært stof. Alligevel er dette meget fyldige værk ikke tilstrækkeligt til at give begynderen et grundigt kendskab til emnet. Det kræver i højere grad, at man erhverver sig erfa-